

Сьорен Свайструп

КЕСТЕНОВИЯ ЧОВЕК

Сьорен Свайstrup

Кестеновия човек

Превод от датски: *Ева Кънева*

ИК „EMAC“

*На моите момчета Силес и Сюлвестер,
които обичам безкрайно*

Søren Sveistrup

KASTANJEMANDEN

© Søren Sveistrup og JP/Politikens Hus A/S 2018
Udgivet efter overenskomst med Lars Ringhof Agency,
København

Сьорен Свайструп

КЕСТЕНОВИЯ ЧОВЕК

Превод: *Ева Кънева*

Оформление на корицата: *Живко Петров*

© ИК „ЕМАС“

Всички права запазени!

Вторник, 31 октомври 1989

Под греещото слънце жълти и червени листа се стелеха по мокрия асфалт, който прорязваше гората подобно на тъмна река с огледална повърхност. Бяла служебна кола мина, вдигна във въздуха листата, те се завъртяха вихрено и се приземиха върху лепкавите купчини шума покрай шосето.

Мариус Ларсен вдигна крак от съединителя и намали скоростта, за да вземе завоя. Наум си отбеляза непременно да сигнализира в отдел „Общинска инфраструктура“, че е наложително оттук да мине пътна метачка. Ако листата се задържат твърде дълго, настилката става хлъзгава, а това може да коства човешки живот. Мариус им е напомнял десетки пъти. Полицай е от четирийсет и една години, а от седемнайсет ръководи участъка. Всяка есен се налагаше да ги подсеща да почистят. Реши обаче да отложи този ангажимент за утре, защото днес трябваше да се съсредоточи върху предстоящия му важен разговор.

Мариус Ларсен въртеше раздразнено копчето на радиото, но не намери каквото търсеше. По всички станции предаваха новини за Горбачов и Рейгън и спекулираха около падането на Берлинската стена. Ще се случи съвсем скоро, прогнозираха анализаторите и предричаха начало на нова епоха.

Мариус отдавна си даваше сметка, че разговорът е неизбежен, но все не събираше кураж. До пенсионирането му оставаше само седмица. Пенсионирането, впрочем, нямаше да се състои, но съпругата му още не знаеше. Крайно време беше да ѝ признае истината: не може да живее без работата си. Беше уредил формалностите и

отложил раздялата с професията. Все още не бе готов по цял ден да се излежава на ъгловия диван, да гледа „Колелото на късмета“, да събира опаднали листа в градината и да играе на „Черен Петър“ с внуците.

Провеждайки разговора мислено, му се струваше лесно, но Мариус не се заблуждаваше: съпругата му щеше да се разстрои. Ще се почувства предадена, ще стане от масата, ще отиде да търка готварската печка и гърбом ще му каже, че го разбира. Но всъщност ще се ядоса. Съобщението, постъпило по полицейската радиостанция преди десет минути, му бе добре дошло и Мариус охотно се нагърби с проверката. Така щеше да отложи разговора още малко. При други обстоятелства щеше да изпита раздразнение, че се налага да шофира покрай земеделските площи и през гората чак до стопанството на Йорум – толкова път само за да му каже да държи под око добитъка си. Вече няколко пъти я прасе, я крава се измъкваше от загражденията и тръгваше из съседските владения. И все се налагаше Мариус или някой негов подчинен да се разправя с Йорум, та да си прибере животното. Днес обаче Мариус не се ядоса. Е, помоли диспечера все пак да се обади в дома на Йорум и на фериботния терминал, където Йорум работеше почасово, но понеже никой не вдигна и на двете места, Мариус се отклони от пътя и пое към стопанството.

Най-сетне попадна на станция с датска ретро музика. Популярен шлагер от седемдесетте огласи купето в стария форд „Ескорт“. Мариус усили звука. Наслаждаваше се на есента и на пътуването. Жълтите, червените и кафявите корони на дърветата се смесваха с вечнозелените. Ловният сезон едва-що бе започнал. Свали прозореца. Слънчевите лъчи се провираха между короните на дърветата и шареха пътното платно със светли петна. За миг Мариус забрави на колко години е.

Пристигна. В двора цареше тишина. Слезе, хлопна вра-

тата на колата. Неочаквано съобрази колко отдавна не е идвал. Голямото стопанство изглеждаше занемарено. Прозорците на обора зееха изпочупени, мазилката на къщата се ронеше, а празната люлка на обраслата морава изглеждаше почти погълната от големите кестени, които опасваха парцела. Нападали листа и кестени покриваха чакъла. Под краката на Мариус се разнесе хрущене, докато вървеше към входната врата. Почука веднъж, втори, трети път. Извика Йорум по име. Не се забелязваха никакви признаци на човешко присъствие. Е, явно ги нямаше въщи. Мариус извади бележник, написа бележка и я пусна в процепа за пощата на вратата. Две врани прелетяха над двора и се изгубиха зад трактора „Фъргюсън“, спрян пред хамбара. Не стига, че Мариус беше бил напразно толкова път, а сега щеше да се наложи и да се разкара до пристанището, за да потърси Йорум там. Но дори това не успя да помрачи настроението му. На връщане към колата внезапно му хрумна идея, а Мариус не беше от хората, които бликат от идеи. Явно по щастлива случайност бе дошъл тук, вместо да се прибере направо въщи, където го чакаше неизбежният разговор. За да умилостиви жена си, ще ѝ предложи да я заведе на екскурзия до Берлин. Да прекарат там цяла седмица или поне един уикенд – зависи колко отпуск му дадат. Ще отидат с колата, за да могат да обикалят на воля, да усещат полъха на историята, да преживеят историческата промяна; ще хапват кнедли с кисело зеле, както преди години, когато ходиха в Харцен на палатка с децата. Почти стигнал до колата, Мариус видя къде враните са накацали зад трактора. Върху нещо белезникаворозово и безформено. Приближи се. Прасе. Очите бяха мъртви, но тялото се тресеше в конвулсии, сякаш се опитваше да подплаши враните, които кълвяха от зейналата в главата му огнестрелна рана.

Мариус отвори входната врата. Антрето тънеше в

мрак. Миришеше на влага, на плесен и на още нещо, ала се затрудняваше да го определи.

– Йорум! Полицията е!

Не получи отговор. Отнякъде обаче се чуваше течаща вода. Мариус влезе в кухнята. Момичето, в тийнейджърска възраст – към шестнайсет-седемнайсетгодишна – седеше на стол до масата за хранене, а остатъците от зверски обезобразеното ѝ лице лежах, странично натопени в купа с овесена каша. Върху застлания с балатум под от другата страна на масата лежеше още едно безжизнено тяло – на младеж, малко по-голям от момичето, с голяма огнестрелна рана в гърдите. Главата му беше опряна на готварската печка под невъзможен ъгъл. Мариус Ларсен се вцепени. Не виждаше мъртъвци за пръв път – то е ясно, – но с такава касапница никога не се бе сблъсквал. За миг изпадна в ступор. После намери сили да извади служебния си пистолет от кобура на колана.

– Йорум?

Продължи нататък, викайки стопанина по име. Държеше пистолета насочен напред. Все още никакъв отговор. Следващия труп намери в банята. Този път се наложи да си запуши устата с ръка, за да не повърне. От крана над ваната бликаше вода. Тя отдавна беше пълна до ръба и водата преливаше. Плискаше по плочките, стичаше се към решетката на сифона и се смесваше с кръвта. Гола жена – най-вероятно майката – лежеше в сгърчена поза на пода. Едната ѝ ръка и единият крак бяха отсечени. По-късно в експертизата от аутопсията щеше да пише, че са отсечени с брадва, с която на жената са нанесени множество удари. Първо, докато е лежала във ваната, а после – докато, в опит да се измъкне, е лазила по пода. Щяха да бъдат отбелязани и още уточнения: в началото жертвата се е опитвала да се отбранява с ръце и крака и по тази причина те целите са накълцани. Лицето ѝ е обезобразено до неузнаваемост, защото убиецът е натрошил черепа ѝ с брадвата.

Мариус Ларсен замалко да изпадне в пълно вцепение, но с периферното си зрение улови слабо движение. Полускрита зад захвърлената в ъгъла завеса за баня, се очертаваше фигура. Мариус предпазливо повдигна завесата. Момче. Разчорлена коса, към десет-единайсетгодишно. Лежеше безжизнено и окървавено, но крайчето на завесата, залепнало над устата му, лекичко и ритмично се повдигаше. Мариус се наведе над детето, дръпна завесата, сграбчи вяло отпуснатата му ръка и потърси пулс. По ръцете и краката на малкия имаше порезни рани и одрасквания, тениската и боксерките му бяха опръскани с кръв. До главата му лежеше захвърлена брадва. Мариус напипа пулс и бързо се изправи.

В дневната затърси трескаво телефона и в паниката преобърна пълн пепелник. Пепелта се изсипа на пода. Свърза се с участъка. Вече бе преодолял вцепението и можеше да даде адекватни разпореждания. Линейка. Няколко екипа на място. Тревога. От Йорум няма следа. Да тръгват веднага! Бързо! Затвори. Първата му мисъл беше да се върне при детето в банята, но изведнъж се сети, че семейството има още едно дете – близначка на живото момче.

Мариус се огледа и тръгна към антрето и стълбите към горния етаж. Докато минаваше покрай кухнята и отворената врата към мазето, се закова на място. Погледът му спря върху вратата. Оттам се чу звук. Някакъв тропот или стържене. Загълхна. Мариус пак си извади пистолета. Отвори широко вратата и предпазливо тръгна надолу по тесните стъпала. Най-сетне усети равен бетон под краката си. Изчака очите му да привикнат към мрака. Видя отворена врата в края на коридора. Изпита неясно колебание, сякаш интуицията му подсказваше да не отива понататък. Да изчака линейката и подкреплението. Мариус обаче се безпокоеше за момичето. Приблужи се до вратата. Беше разбита. Изкъртената брава се търкаляше на пода. Мариус влезе в сумрачно помещение. През високо

разположените зацапани прозорци се процеждаше съвсем оскъдна светлина. Въпреки това той мигом съзря телцето, спотаено под една маса в ъгъла. Спусна се нататък, свали пистолета, наведе се и надникна под масата.

– Спокойно. Всичко свърши.

Не виждаше лицето на малката, а само, че тя се тресе и се притиска към ъгъла, без да го поглежда.

– Казвам се Мариус. Полицай съм. Ще ти помогна.

Момичето продължаваше да трепери от страх и изобщо не даваше вид да го е чуло. Мариус огледа пространството. Просветна му за какво е било използвано. У него се надигна отвращение. През вратата за съседното помещение забеляза разкривена дървена библиотека. При тази гледка Мариус забрави за момичето и прекрачи прага. Не можеше да ги преброи – толкова много бяха: човечета от кестени. Животни от кестени. Големи и малки, по детски невинни и зловещи, голяма част от тях – недовършени и уродливи. Мариус се вираше в тях – в тази армия от разнолики човечета – и фигурките по рафтовете го изпълваха със смут. В помещението влезе момчето.

Мариус си каза непременно да изиска криминалните експерти да се произнесат откън ли е изкъртена бравата, или отвътре. За частица от секундата осъзна, че нещо страховито е изскочило от леговището си, както животните на Йорум често излизаха от огражденията. Когато обаче се обърна към момчето, мислите му се разпръснаха като объркани облачета по небето. Бравата се стовари върху главата му и пред очите му се спусна черна пелена.

Понеделник, 5 октомври, наши дни

Гласът е навсякъде в мрака. Шепне гальовно, присмива ѝ се, вдига я, когато пада, завърта я във вихрушка. Лаура Кер не вижда нищо. Вече не чува шумоленето на дърветата, не усеща студената трева под краката си. Чува единствено гласа, който продължава да шепне между ударите с топуза. Ако спра да се съпротивлявам, сигурно поне ще млъкне, надява се тя, но се лъже. Гласът продължава. Продължават и ударите и накрая тя изгубва способността да се движи. Усеща как в китката ѝ се впиват остри зъбци. Преди да изгуби съзнание, чува воя на електрически трион, който се връзва в костите ѝ.

Когато идва на себе си, няма представа колко време е прекарала в несвяст. Все още е тъмно. Гласът сякаш само е чакал тя да се свести:

– Добре ли си, Лаура?

Тонът е мек, ласкав и прекалено близо до ухото ѝ. Но не очаква отговор. Сваля лепенката от устата ѝ. Лаура Кер се чува да умолява за пощада. Нищо не разбира. Ще направи всичко, каквото е нужно. Защо точно нея – с какво се е провинила?

– Много добре знаеш – отвръща гласът. Той се навежда и шепне съвсем до ухото ѝ. По интонацията му личи, че отдавна е чакал този миг. Тя се напруга максимално, за да чуе какво ѝ казва. Разбира значението на думите му, но не може да повярва. Чутото ѝ причинява болка, посилна от изтърпените досега физически мъчения. Не може да бъде. *Абсурд*. Тя отблъсква думите като част от безумието, което я обгражда. Иска да се изправи и да про-

дължи да се бори, но тялото ѝ поддава и тя избухва в истерични ридания. От известно време я глождат съмнения, но без да е напълно сигурна. Сега гласът ѝ го прошепва и тя разбира, че е истина. Иде ѝ да крещи въвн от себе си, но вътрешностите ѝ се надигат към гърлото и когато усеща допира на пръчката в бузата си, тя се оттласва с всичка сила и се хвърля стремглаво в мрака.

Вторник, 6 октомври, наши дни

2. Кестеновия човек.

Навън започна да се развиделява. Ная Тулин посегна към него и пъхна члена му във вагината си. Той едва бе започнал да се разбужда. Усети го в себе си и започна да се плъзга напред-назад. Хвана раменете му и ръцете му бавно започнаха да шарят по тялото ѝ.

– Ей, чакай малко...

Той беше още сънен, но Ная не чакаше. Пожела това още щом отвори очи. Започна да се движи още по-настоятелно, още по-енергично и опря едната си ръка на стената. Виждаше, че той лежи в крайно неудобна поза, че главата му се удря в горната табла на леглото, и чуваше как таблата, от своя страна, се блъска в стената, но не ѝ пукаше. Продължаваше да се движи и усещаше как той влиза в нейния ритъм. Тя свърши и впи нокти в гърдите му. Усети болката и удоволствието му. И двамата се вцепениха.

За няколко секунди се просна запъхтяна и чу боклукчийския камион в задния двор. После се претърколи и стана от леглото, преди той да е спрял да гали гърба ѝ.

– По-добре тръгвай, преди да се е събудила.

– Защо? Тя обича да съм при вас.

– Хайде, ставай.

– Само ако обещаеш да се пренесете при мен.

Тя запрати ризата в главата му и влезе в банята. Той се отпусна на възглавницата с усмивка.

Есента закъсня, ала днес, в първия вторник от месец октомври, над града бе надвиснал тъмносив похлупак от облаци. Рукна обилен дъжд. Ная Тулин изскочи от колата и тръгна да пресича оживената улица. Чу мобилния телефон да звъни, но не посегна да го извади от джоба на палто-то си. Опряла длан в гърба на дъщеря си, Ная я насочваше, докато се провираха между колите в натовареното движение. Сутринта премина в бързана. Ле не спираше да говори за видеоиграта „Лига на легендите“. Прекалено малка беше за нея, но я бе разучила подробно и си бе избрала за свой идол корейски тийнейджър на име Парк Су.

– Сложих ти гумени ботуши, ако излизате в парка – нареждаше Ная. – Да не забравиш: днес ще те вземе дядо ти, но трябва да пресечеш улицата сама. Поглеждаш първо наляво, после надясно...

– ... и после пак наляво, знам. И непременно да си облека якето, та шофьорите да виждат светлоотразителните ленти.

– Спри да ти вържа обувките.

Застанаха под козирката на навеса за велосипеди пред училището и Тулин се наведе, а Ле се опита да мирува, нагазила в локва.

– Кога ще се преместим при Себастиан?

– Не съм казала, че ще се местим при него.

– Защо вечер е у нас, а сутрин го няма?

– Сутрин възрастните бързат за работа.

– На Рамазан му се роди малко братче и на неговото родословно дърво има цели петнайсет снимки, а на моето – само три.